

Autoriõiguse seaduse muutmise seaduse (nn tühja kasseti tasu süsteemi muutmine ning Patendiameti ülesannete laiendamine) eelnõu seletuskirja juurde

Lisa 2

Rakendusakti ja selle seletuskirja kavand

**Vabariigi Valitsuse 17. jaanuari 2006. a määruse nr 14
„Audiovisuaalse teose ja teose helisalvestise isiklikeks vajadusteks
kasutamise kompenseerimiseks tasu maksmise kord,
salvestusseadmete ja -kandjate loetelu ning muusika- ja
filmikultuuri arendamiseks ning koolitus- ja teadusprogrammide
finantseerimiseks või kasutamiseks muudel analoogsetel
eesmärkidel tasu taotlemise kord“ muutmine**

Määrus kehtestatakse autoriõiguse seaduse § 27 lõigete 7 ja 14 alusel.

§ 1. Vabariigi Valitsuse 17. jaanuari 2006. a määruses nr 14 „Audiovisuaalse teose ja teose helisalvestise isiklikeks vajadusteks kasutamise kompenseerimiseks tasu maksmise kord, salvestusseadmete ja -kandjate loetelu ning muusika- ja filmikultuuri arendamiseks ning koolitus- ja teadusprogrammide finantseerimiseks või kasutamiseks muudel analoogsetel eesmärkidel tasu taotlemise kord” tehakse järgmised muudatused:

1) määruse pealkirja ja § 1 täiendatakse pärast sõna „salvestusseadmete ja -kandjate loetelu“ sõnadega „ja neilt kogutava tasu määrad“;

2) määruse preambulis asendatakse sõnad „§ 27 lõike 14“ sõnadega „§ 27 lõigete 7 ja 14“;

3) paragrahvid 2 ja 3 sõnastatakse järgmiselt:

„§ 2. Tasu maksmise kord salvestusseadmete ja -kandjate tootmise, impordi ning Euroopa Liidu tolliterritooriumilt Eestisse toomise korral

(1) Tootja, importija ja isik, kes toob Euroopa Liidu tolliterritooriumilt Eestisse salvestusseadmeid ja -kandjaid, teavitavad kaks korda aastas kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis tasu kogujat §-s 3 nimetatud salvestusseadmete ja -kandjate kogusest, mis on toodetud, imporditud või toodud Euroopa Liidu tolliterritooriumilt Eestisse eelmise kuue kuu jooksul. Kui tasu kogujaga ei ole kokku lepitud teisiti, edastab salvestusseadmete või -kandjate tootja, importija või Euroopa Liidu tolliterritooriumilt Eestisse toov isik esimeses lauses nimetatud teavituse 20. juuliks jaanuarist kuni juunini kestva perioodi kohta ning 20. jaanuariks juulist kuni detsembrini kestva perioodi kohta.

(2) Tasu maksavad tootja, importija ja isik, kes toob Euroopa Liidu tolliterritooriumilt Eestisse salvestusseadmeid ja -kandjaid, tasu koguja poolt esitatud arve alusel.

§ 3. Salvestusseadmete ja -kandjate loetelu ning tasu määr

Tasu tuleb maksta järgmiste salvestusseadmete ja -kandjate eest vastavalt järgmistele määradele:

Salvestusseade või -kandja	Tasu määr (eurot tk kohta)
----------------------------	-------------------------------

Süle- või tahvelarvuti	1,3
Lauaarvuti	1,3
Nutitelefon, MP3/MP4-mängijaga telefon	1,3
Salvestusfunktsiooniga digiboks	1
Salvestusfunktsiooniga teler	2
Optilisele andmekandjale salvestav heli- või videosalvestusseade, v.a arvutiga integreeritud seadmed	1
Sisemäluga MP3/MP4-mängija, muu heli- või videomängija	3
Väline kõvaketas	3
Sisemine arvutiga mitteintegreeritud kõvaketas	0,6
USB-mälupulk	0,5
Mälukaart	0,5
Optiline andmekandja – salvestuseta	0,03

“;

4) paragrahvi 4 pealkirja täiendatakse pärast sõna „finantseerimiseks“ sõnadega „toetuse saamise“.

§ 2. Käesolev määrus jõustub 2021. aasta 1. jaanuaril.

Jüri Ratas
Peaminister

Raivo Aeg
Justiitsminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

**Vabariigi Valitsuse 17. jaanuari 2006. a määruse nr 14
„Audiovisuaalse teose ja teose helisalvestise isiklikeks vajadusteks
kasutamise kompenseerimiseks tasu maksmise kord,
salvestusseadmete ja -kandjate loetelu ning muusika- ja
filmikultuuri arendamiseks ning koolitus- ja teadusprogrammide
finantseerimiseks või kasutamiseks muudel analoogsetel
eesmärkidel tasu taotlemise kord” muutmise määruse eelnõu
SELETUSKIRI**

1. Sissejuhatus

Autoriõiguse seadus¹ (edaspidi *AutÕS*) annab autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omajatele (nt esitajad, fonogrammitootjad ja filmi esmasalvestuse tootjad) ainuõiguse lubada ja keelata teose, esituse või fonogrammi kasutamist teiste isikute poolt, sh õiguse lubada ja keelata selle reprodutseerimist (kopeerimist). Samas on üldsuse huvides ainuõigusi teatud juhtudel piiratud, nähes ette nn vaba kasutamise juhud. Ühe sellise juhuna võimaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/29/EÜ (edaspidi ka *infoühiskonna direktiiv*) art 5 lg 2 p b liikmesriikidel piirata reprodutseerimisõigust olukorras, kus reproduktsiooni teeb füüsiline isik isiklikuks kasutamiseks. Kui EL liikmesriik võimaldab sellist vaba kasutust, lasub tal kohustus tagada õiguste omajatele selle eest õiglase hüvitis.²

Eesti on seda võimalust kasutanud – AutÕS § 26 lg 1 näeb ette, et autori nõusolekuta on lubatud reprodutseerida audiovisuaalseid teoseid või teoste helisalvestisi kasutaja enda isiklikeks vajadusteks tingimusel, et õiguste omajatele tagatakse õiglase tasu teose või fonogrammi sellise kasutamise eest. AutÕS § 27 lg 1 kohaselt kogutakse tasu salvestusseadmete ja -kandjate tootmisel, importimisel või EL tolliterritooriumilt Eestisse toomisel või müümisel (nn *tühja kasseti tasu*), välja arvatud AutÕS § 27 lg-s 5 nimetatud juhtudel. AutÕS § 27 lg 14 kohaselt sätestatakse salvestusseadmete ja -kandjate loetelu, millelt tühja kasseti tasu kogutakse, Vabariigi Valitsuse 17. jaanuari 2006. a määrusega nr 14 (edaspidi *VV määrus*).

Alates 1996. a-st kehtiva süsteemi järgi maksavad salvestusseadmete ja -kandjate müüjad, tootjad, importijad või EL tolliterritooriumile toojad vastavalt 3% ja 8% kauba väärtusest tühja kasseti tasu, mis jaotatakse kord aastas õiguste omajate vahel. Paraku kogutakse alates 2014. a-st tühja kasseti tasu nii vähe, et jaotamisele kuuluvaks summaks on tulnud kinnitada 0 eurot (tasu kogumise ja jaotamise halduskulud ületavad kogutud summat). Selle põhjus seisneb asjaolus, et VV määrus, mis kehtestab seadmete ja andmekandjate kataloogi, millelt tühja kasseti tasu kogutakse, on alates 2006. a-st püsinud muutumatuna, hõlmates üksnes järgmisi salvestusseadmeid ja -kandjaid: videokassetid (VHS), helikassetid, CD-d, minidiskid (MD)

¹ RT I, 19.03.2019, 55

² Infoühiskonna direktiivi art 5 lg 2 p b kohaselt võivad liikmesriigid näha reprodutseerimisõiguse puhul ette erandeid ja piiranguid, kui kõne all on mis tahes kandjal reproduktsioonid, mille füüsiline isik on teinud isiklikuks tarbeks ning mille kasutuseesmärk ei ole otseselt ega kaudselt kaubanduslik, tingimusel, et õiguste valdajad saavad õiglase hüvitise.

ning VHS-ile, DVD-le, helikassetile ja CD-le salvestavad salvestusseadmed. Seega ei arvesta kehtiv tühja kasseti tasu süsteem sellega, milliseid seadmeid ja andmekandjaid ning millises mahus tänapäeval audiovisuaalsete teoste ja teoste helisalvestiste kopeerimiseks valdavalt kasutatakse.

Käesoleva eelnõuga täiendatakse VV määruses sätestatud salvestusseadmete ja -kandjate kataloogi, millelt tühja kasseti tasu kogutakse, võttes arvesse muutunud tarbimisharjumusi audiovisuaalsete teoste ja teoste helisalvestiste kopeerimisel. Samuti sätestatakse määruses tasu määrad, mida salvestusseadmetelt ja -kandjatelt kogutakse. Viimati nimetatud muudatuse tingib asjaolu, et enne käesoleva eelnõu määrusena vastuvõtmist muudetakse AutÕS §-e 26 ja 27, kusjuures AutÕS § 27 lg 7 muudetud sõnastus näeb ette, et salvestusseadmetelt ja -kandjatelt kogutava tasu määrad sätestatakse edaspidi VV määrusega.

Koostoimes AutÕS-s tehtavate muudatustega on eelnõuga tehtavate muudatuste eesmärk kehtestada uuendatud tühja kasseti süsteem, mis võimaldaks õiguste omajatele õiglase hüvitise nende teoste isiklikeks vajadusteks kopeerimise eest.

Eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Justiitsministeeriumi õiguspoliitika osakonna intellektuaalse omandi ja konkurentsioiguse talituse nõunik Henrik Trasberg (henrik.trasberg@just.ee).

Eelnõu ja seletuskirja on keeleliselt toimetanud Justiitsministeeriumi õiguspoliitika osakonna õigusloome korralduse talituse toimetaja Mari Koik (mari.koik@just.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb kahest paragrahvist, millest esimene käsitleb VV määruses tehtavaid muudatusi selleks, et uuendada tühja kasseti tasu regulatsiooni. Teine paragrahv sisaldab kõnesolevate muudatuste jõustumisaega.

Eelnõu §-ga 1 tehtavad muudatused:

2.1. Määruse reguleerimisala laiendamine

Eelnõu **punktiga 1** muudetakse määruse pealkirja ja §-s 1 sätestatud reguleerimisala, lisades viite, et määrusega sätestatakse ka salvestusseadmetelt ja -kandjatelt kogutava tasu määrad. Volitusnorm, mille kohaselt kehtestatakse salvestusseadmetelt ja -kandjatelt kogutava tasu suurus määrusega, nähakse alates 2021. aasta 1. jaanuarist ette AutÕS § 27 lg-s 7. Seetõttu täiendatakse eelnõu **punktiga 2** määruse preambulit, viidates, et määrus kehtestatakse AutÕS § 27 lõigete 7 ja 14 alusel.

Nimetatud muudatused tehakse selleks, et viia määrus kooskõlla AutÕS §-ga 27 alates 2021. a 1. jaanuarist kehtivas redaktsioonis, mille kohaselt sätestatakse salvestusseadmetelt ja -kandjatelt kogutava tasu määr VV määrusega. AutÕS varasema redaktsiooni kohaselt kehtestati tasu määr AutÕS § 27 lg-s 7. Seaduse tasandi asendamine määruse tasandiga aitab tagada, et kui tarbimisharjumused muutuvad või turule tulevad uued seadmed või andmekandjad, mida

teoste reprodutseerimiseks kasutatakse, on võimalik tühja kasseti tasu süsteemi paindlikumalt uuendada, kuna puudub vajadus selleks iga kord seadust muuta. Põhimõtted, millest lähtuvalt tuleb tasu määrad kehtestada, sätestab seadus (AutÕS § 27 lg 7 alates 2021. a 1. jaanuarist kehtivas redaktsioonis).

Lisaks võimaldab valitud lahendus kehtestada sellise tühja kasseti tasu süsteemi, kus tasu määrad on erinevatel seadmete ja andmekandjate liikidel erinevad. See tagab õiglasema süsteemi, kuivõrd tasu määra saab kehtestada lähtuvalt sellest, kui palju igat konkreetset liiki salvestusseadet või -kandjat audiovisuaalsete teoste ja teoste helisalvestiste reprodutseerimiseks kasutatakse.

2.2. Imporditud või müüdüd salvestusseadmetest ja -kandjatest teavitamine

Eelnõu **punktiga 3** muudetakse esmalt määruse §-i 2, mis sätestab, millal peab tootja või sissevedaja imporditud või toodetud salvestusseadmetest ja -kandjatest tasu kogujat teavitama. Seni kehtinud sõnastuse kohaselt peab tootja, importija või EL-i territooriumilt salvestusseadmeid ja -kandjad Eestisse toonud isik teavitama tasu kogujat kord kuus salvestusseadmete ja -kandjate kogusest, mis on eelneval perioodil toodetud või Eestisse toodud. Eelnõuga tehtava muudatusega vähendatakse teavituskohustust kahe korrani aastas, vähendades seeläbi tasu maksmiseks ja kogumiseks kohustatud isikute halduskoormust. Seejuures lubab § 2 lg 1 teine lause kohustatud isikul leppida tasu kogujaks määratud isikuga kokku ka teistsuguses tähtajas. Kui teistsugust kokkulepet sõlmitud ei ole, edastab kohustatud isik teavituse 20. juuliks jaanuarist kuni juunini kestva perioodi kohta ning 20. jaanuariks juulist kuni detsembrini kestva perioodi kohta.

Lisaks on § 2 lg-s 2 asendatud viide tasu kogujaks määratud „organisatsioonile“ viitega tasu kogujaks määratud „isikule“. See vastab AutÕS § 27 lg-s 12 tehtud muudatusele, mille kohaselt tasu kogujaks määratav isik ei pea olema kollektiivse esindamise organisatsioon.

2.3. Salvestusseadmete ja -kandjate kataloogi täiendamine ning kogutava tasu suurus

2.3.1. Määrusega loodav tühja kasseti tasu süsteem

Eelnõu punktiga 3 muudetakse ka määruse §-s 3 sätestatud salvestusseadmete ja -kandjate kataloogi, millelt tühja kasseti tasu kogutakse, ning sätestatakse tasu määrad.

Tühja kasseti tasu kogutakse järgmistelt salvestusseadmetelt ja -kandjatelt vastavalt tabelis esitatud määradele:

Salvestusseade või -kandja	Tasu määr (eurot tk kohta)
Süle- või tahvelarvuti	1,3
Lauaarvuti	1,3
Nutitelefon, MP3/MP4-mängijaga telefon	1,3
Salvestusfunktsiooniga digiboks	1
Salvestusfunktsiooniga teler	2

Optilisele andmekandjale salvestav heli- või videosalvestusseade, v.a arvutiga integreeritud seadmed	1
Sisemäluga MP3/MP4-mängija, muu heli- või videomängija	3
Väline kõvaketas	3
Sisemine arvutiga mitteintegreeritud kõvaketas	0,6
USB-mälupulk	0,5
Mälukaart	0,5
Optiline andmekandja – salvestuseta	0,03

Tabel 1. Salvestusseadmete ja -kandjatele kehtestatavad tasu määrad

Võrreldes varem kehtinud süsteemiga on kogutava tühja kasseti tasu määrad eristatud seadmete ja andmekandjate liikide lõikes, võimaldades tasu määra eristada lähtuvalt sellest, kui palju konkreetset liiki salvestusseadet või -kandjat teoste helisalvestiste ja audiovisuaalsete teoste reprodutseerimiseks kasutatakse. Teiseks on tühja kasseti tasu fikseeritud kindlas summas (mitte protsendina toote väärtusest). Tasud on kehtestatud kindlas summas tulenevalt asjaolust, et sama liiki seadmete ning andmekandjate hinnad võivad kordades erineda, isegi kui nende salvestusfunktsioon on sarnane ning mälumaht võrreldavas suurusjärgus. Pole alust arvata, et kallimat seadet või andmekandjat kasutatakse reprodutseerimiseks oluliselt rohkem kui sama liiki seadme või andmekandja odavamalt alternatiivi, mistõttu ei ole ka põhjendatud kallimalt seadmelt kõrgema tasu küsimine. Seejuures nt nutitelefoni hinnavahe küündib Eesti turul ligi kahekümnekordseks (80–1650 €).

Ühe võimaliku lahendusena kaaluti eelnõu koostamisel ka tasu määrade eristamist andmekandjate mälumahu põhised. Määruse eelnõu autorite hinnangul ei ole selline lahendus siiski põhjendatud. Andmekandjate mälumaht täna on väga kõrge, samas kui audiovisuaalsetest teostest ja teoste helisalvestistest tehakse isiklikuks kasutamiseks koopiaid vähe (vt selle kohta ka alapunkti 2.3.2). Näiteks 2017. a küsitluses nähtub, et üksnes 5,74% elanikkonnast on salvestanud üle 100 muusikateose ning 1,15% üle 100 audiovisuaalse teose aastas,³ kusjuures sellised koopiaid jagunevad kõikide andmekandjate peale ning vähemalt osa sellistest koopiast ei ole tehtud isikliku kasutamise erandi alusel (st osa koopiaid ei ole hõlmatud tühja kasseti tasu süsteemiga). Järelikult moodustavad enamikel juhtudel tühja kasseti tasu süsteemiga hõlmatud koopiaid üksnes marginaalse osa andmekandjate mälumahust. Seega, kõrgem mälumaht ei tähenda, et andmekandjat kasutatakse oluliselt rohkem selliste koopiaste hoiustamiseks, mille eest õiguste omajatele tuleb tagada tühja kasseti tasu süsteemi abil õiglane hüvitis. Samal ajal kaasneks tasu eristamisega mälumahu põhised suurem halduskoormus tühja kasseti tasu kinnipidamisel ja kogumisel.

2.3.2. Tühja kasseti tasuna kogutava hüvitise suurus

Olulised asjaolud hüvitise kogusuuruse määramisel

³ Turu-uuringute AS, „Elanike käitumine audio- ning videosalvestiste kopeerimisel, Lisa: elanike küsitlusuuring“, 02.2017, küsimused 4,5,8 ja 9. Kättesaadav: <https://www.just.ee/et/uudised-pressiinfo/uuringud>. Nimetatud uuringu kohaselt tegi aasta jooksul salvestisi muusikast 41% inimestest, kellest omakorda 14% tegi üle 100 salvestise. Audiovisuaalsetest teostest tegi salvestisi 23% inimesi, kellest 5% tegi üle 100 salvestise.

Alates 2021. a 1. jaanuarist kehtiva AutÕS § 27 lg 7¹ p 1 redaktsiooni kohaselt peab kogutav tasu tagama autoritele, teoste esitajatele, fonogrammitootjatele ja filmi esmasalvestuse tootjatele kahju hüvitamise, mis on sellistele õiguste omajatele tekkinud nende varaliste õiguste piiramise tõttu AutÕS § 26 lg-s 1 sätestatud juhul. Õiguste omajatele isiklikuks kasutamiseks reprodutseerimise erandiga tekitatud kahju hüvitamiseks makstav õiglase hüvitis on EL õiguse autonoomne mõiste, mida tuleb sisustada EL-is ühetaoliselt ning lähtuvalt infoühiskonna direktiivist ja seda tõlgendavatest kohtulahenditest.⁴ Euroopa Kohus on märkinud, et makstava hüvitise eesmärk on kompenseerida õiguste omajatele kahju, mis on neile tekkinud seetõttu, et nende teoseid võimaldatakse isiklikul eesmärgil loata reprodutseerida.⁵ Sellest lähtuvalt tuleb salvestusseadmetelt ja -kandjatelt makstava tasu määrade kehtestamisel arvestada, et need võimaldaksid koguda kokku summa, mis tagab õiguste omajatele õiglase hüvitise AutÕS § 26 lg-s 1 sätestatud vaba kasutamise erandi alusel tehtud reproduktsioonide eest.

Õiglase hüvitise tagamisel tuleb võtta arvesse järgmisi asjaolusid:

- a) Muutunud on muusika ning audiovisuaalsete teoste tarbimise harjumused – voogedastusteenused nagu Spotify, YouTube, SoundCloud, Netflix, järelvaatamise teenused (nt Telia kordusTV ning Elisa järelvaatamise teenus) jm on muutunud peamisteks muusika kuulamise ning filmide ja telesaadete vaatamise viisideks. Paljudest uutest teoste helisalvestistest ja audiovisuaalsetest teostest ei olegi enam võimalik legaalseid reproduktsioone teha, kuna teosed on kättesaadavad üksnes teenuste raames. Selle tulemusel tehakse isikliku kasutamise eesmärgil järjest vähem reproduktsioone, mis mõjutab õiguste omajatele tekkiva kahju ja selle kompenseerimiseks makstava õiglase hüvitise suurust.
- b) Kuigi paljud voogedastusteenused võimaldavad salvestada teosest lokaalse koopia arvutisse või nutiseadmesse, siis sellise koopia tegemise õigus on osa teenusest, mille eest kasutaja maksab teenusepakkujale tasu ning mille eest teenusepakkuja maksab omakorda hüvitist õiguste omajatele. Olukorras, kus (i) teenuse kasutaja maksab teose sellise reprodutseerimise eest tasu ning (ii) õiguste omaja annab voogedastusteenuse pakkujaga sõlmitud lepinguga loa selliste reproduktsioonide tegemiseks, ei ole tegemist loata ning tasu maksmata tehtud reproduktsiooniga AutÕS § 26 lg 1 mõttes.⁶ Seega ei ole põhjendatud koguda sellisel viisil tehtud koopiatelt tühja kasseti tasu. Sellist järeldust kinnitab ka Euroopa Kohtu praktika – lahendite *Copydan Båndkopi* ja *VG Wort* kohaselt tuleks voogedastusteenuse kaudu tehtud koopialt maksta tühja kasseti tasu siis, kui riigisisene õigus *väljastab* autori õiguse otsustada, kas ta lubab teose reprodutseerimist isiklikuks eesmärgiks.⁷ Sellises olukorras tuleks isiklikuks kasutamiseks tehtava koopia tegemise õigus alati seadusest ning autori poolt voogedastusteenuse osutajale antud nõusolekul puuduks juriidiline tähendus.⁸ Seevastu Eesti AutÕS ei piira teose varaliste õiguste omaja õigust anda nõusolek teose reprodutseerimiseks isikliku kasutamise eesmärgil. *VG Wort* lahendi kohaselt on sellises

⁴ Vt RKKHo, 29.09.2016, 3-3-1-9-16, p 14 ning EKo, 09.06.2016, C-470/14 *EGEDA*, p 38.

⁵ Vt EKo, 21.10.2011, C-467/08 *Padawan SL* vs. *SGAE*, p-d 39-42 ja EKo, 05.03.2015, C-463/12 *Copydan Båndkopi*, p 21.

⁶ Vt ka António Vittorino, „Recommendations Resulting from the Mediation on Private Copying and Reprography Levies“, 31.01.2013, lk 7.

⁷ Vt EKo, 05.03.2015, C-463/12 *Copydan Båndkopi*, p-d 63–67; 27.06.2013, liidetud kohtuasjades C-457/11–C-460/11 *VG Wort* jt, p 37.

⁸ Samas.

olukorras õiguste omaja poolt voogedastusteenuse osutajale antud nõusolek võimaldada teenuseosutaja klientidel teha isiklike koopiaid õiguslikult relevantne – sellise nõusoleku tulemusel ei tee voogedastusteenuse kasutajad koopiaid vaba kasutamise erandi alusel, vaid õiguste omaja poolt antud nõusoleku alusel.⁹ Sel juhul ei ole tegemist juhtumiga, kus teost kopeeritakse õiguste omaja nõusolekuta, mistõttu ei ole alust sellist kopeerimist tühja kasseti tasu arvel hüvitada.¹⁰

c) Euroopa Kohtu praktikast lähtuvalt ei võimalda infoühiskonna direktiiv koguda tühja kasseti tasu illegaalsest allikast pärit teoste kopeerimisel.¹¹

d) Samas ei tähenda eeltoodu, et audiovisuaalsete teoste ja teoste helisalvestiste isikliku kasutamise otstarbel reprodutseerimist AutÕS § 26 lg 1 tähenduses enam ei toimu. Kantar Emori 2018. a küsitlusest nähtub, et muusikat tarbitakse endiselt olulises mahus ka andmekandjatele salvestatud digitaalsete failidena. Nimetatud uuringu kohaselt 12% vastanutest kuulas viimase kuu jooksul muusikat ostetud muusikasalvestiselt (nt MP3-faililt), 8% vastanutest ostis viimase kuu jooksul muusikat füüsilisel kandjal (nt CD, DVD, vinüülplaat) ning 4% ostis muusikasalvestisi digitaalsest poest.¹² Sellistel andmekandjatel olevatest muusikafailidest isiklikuks kasutamiseks tehtavad koopiad on hõlmatud tühja kasseti tasuga. Justiitsministeeriumi tellimusel 2017. a-l Turu-uuringute AS tehtud küsitlusest „Elanike käitumine audio- ning videosalvestiste kopeerimisel“ nähtub, et vähemalt 41% vastanutest tegi 12 kuu jooksul muusikast audiosalvestisi.¹³ Kuigi osa salvestisi on selliseid, mis ei ole tehtud AutÕS § 26 lg-s 1 nimetatud erandi alusel (eelkõige võrgu kaudu tehtud tasuta/illegaalsed allalaadimised), siis on ilmne, et palju salvestisi tehakse ka legaalsetest allikatest. Näiteks nähtub Turu-Uuringute AS-i poolt läbiviidud küsitlusest, et 7% inimestest on salvestanud muusikat originaal-CD-lt, -DVD-lt vms kandjalt, 2% on salvestanud raadiost ning 12% inimestest on salvestanud USB-mälupulgalt, kõvakettalt, CD-R-ilt, DVD-R-ilt või muult füüsiliselt kandjalt, mille puhul on eluliselt usutav, et suur hulk sellistest reproduktsioonidest on tehtud legaalset soetatud muusikast. Seejuures on 42% nendest inimestest, kes on teoseid eelkirjeldatud viisil kopeerinud, teinud seda rohkem kui 10 korda aastas.¹⁴

Ka audiovisuaalseid teoseid kopeeritakse endiselt olulises mahus. Turu-uuringute ASi küsitlusest nähtub, et audiovisuaalsetest teostest tegi ühe aasta jooksul koopiaid 33% vastanutest.¹⁵ Kokku 13% juhtudel tehti koopia salvestisena televiisorist (nt digiboksi või teleri salvestusfunktsiooni kasutades), originaalandmekandjalt (CD-lt, DVD-lt, BD-lt) või füüsiliselt kandjalt, mille puhul polnud tegemist originaaliga (nt USB-mälupulgalt või

⁹ EKo, 27.06.2013, liidetud kohtuasjades C-457/11–C-460/11 *VG Wort* jt, p-d 38 ja 39.

¹⁰ Samas.

¹¹ Vt nt EKo, 10.04.2014, C-435/12 *ACI Adam BV* jt vs. *Stichting de ThuisKopie*, p 41.

¹² Aktsiaselts Emor, „Eesti elanike muusika kuulamise harjumused märts 2018. Uuringu aruanne“, 2018. Aruande koostaja: Kersten Jõgi. Kättesaadav: <https://media.voog.com/0000/0041/3129/files/Muusika%20kuulamise%20uuring%202018-aruanne.pdf>. Uuring tehti Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse tellimusel.

¹³ Elanike käitumine audio- ning videosalvestiste kopeerimisel (allviide 4), küsimus 4.

¹⁴ Samas, küsimus 5.

¹⁵ Samas, küsimus 8.

kõvakettalt). Seejuures on 37% nendest inimestest, kes on teoseid eelkirjeldatud viisil kopeerinud, reprodutseerinud rohkem kui 10 audiovisuaalset teost aastas.¹⁶

Võrdluseks, Soomes 2019. a-l avaldatud uuringust nähtub, et umbes 4,3% soomlasi kopeeris muusikat legaalsest allikatest isiklikul otstarbel ning 16% kopeeris audiovisuaalseid teoseid legaalsest allikatest isiklikul otstarbel.¹⁷

- e) Kuigi tarbimisharjumuste muutumise tõttu on legaalselt soetatud teoste helisalvestistest ja audiovisuaalsetest teostest isiklikuks kasutamiseks koopiade tegemine praegu selgelt teisejärgulise tähendusega nii Eestis kui ka välismaal, siis koguarvult tehakse selliseid koopiaid endiselt palju. Näiteks Soome uuringust nähtub, et CD-lt, DVD-lt ja Blu-ray-kettalt kopeeriti 2018. a-l muusikateoseid 26–39 miljonit korda ning audiovisuaalseid teoseid ligi 225 miljonit korda.¹⁸ Seega, tarbimisharjumuste muutumisele vaatamata tehakse endiselt olulises mahus ka audiovisuaalsete teoste ja teoste helisalvestiste reproduktsioone, kasutades selleks tänapäevaseid salvestusseadmeid ja -kandjaid. Teisalt tuleb kõikide eelviidatud uuringute puhul arvestada, et paljudel juhtudel ei ole inimesed võimelised eristama selliseid koopiaid, millelt tuleks koguda tühja kasseti tasu, muudest koopiadest (sh on raske eristada legaalsest allikatest pärit teoseid illegaalsest allikatest pärit teostest). Seetõttu saab uuringutulemusi vaadelda pigem indikatiivset informatsiooni andva allikana.
- f) Lisaks tuleb arvestada, et eelkäsitatud küsitlused ei võta muusikateoste kõrval arvesse teiste teoste helisalvestisi, mida samuti AutÕS § 26 lg 1 tähenduses isiklikuks otstarbeks kopeeritakse ja mida tuleb õiglase hüvitise suuruse kindlaksmääramisel arvestada (näiteks audioraamatutest tehtud koopiad).
- g) Arvestades, et õiguste omajatele võimaldatav õiglase hüvitise on EL autonoomne mõiste, annab kohase hüvitise suurusest võimalikku indikatsiooni ka see, millises summas kogutakse tühja kasseti tasu teistes EL liikmesriikides. Alltoodud tabelis 2 on esitatud kõik EL liikmesriigid, mis on infoühiskonna direktiivi alusel ja sarnaselt Eestiga kehtestanud vaba kasutamise erandi, mis lubab füüsilisel isikul teha õiguste omaja loata koopiaid isiklikuks kasutamiseks. Tabelis 2 on välja toodud riikide kogutud tühja kasseti kogusumma ning võrreldud igas riigis kogutud tasu selle riigi rahvaarvuga, suhtega SKP-sse ning elanike keskmise sissetulekuga.

¹⁶ Samas, küsimus 10.

¹⁷ Soomes kopeeris 2018. a-l muusikat legaalsest allikast ligi 237 000 inimest ning audiovisuaalseid teoseid legaalsest allikast ligi 885 000 inimest – vt Taloustutkimus Oy, „Tutkimusraportti Yksityinen kopiointi 2018“ (soome keeles), 28.6.2018, lk 16. Kättesaadav:

https://minedu.fi/documents/1410845/4449678/OKM_Yksityinen+kopiointi_Omnibus+2018_tiiivistelm%C3%A4raportti_28062018.pdf/f7f3ba60-b13f-4bd8-995a-dcbd002c2424/OKM_Yksityinen+kopiointi_Omnibus+2018_tiiivistelm%C3%A4raportti_28062018.pdf.

Ingliskeelne kokkuvõte kättesaadav siin:

<https://minedu.fi/documents/1410845/3547395/Private+copying+survey+2019.pdf/268a3b16-b840-56ff-bd7d-4d908bd2c64a/Private+copying+survey+2019.pdf>.

¹⁸ Samas, lk-d 25 ja 26. Oluline on täheldada, et 225 miljonit koopiat audiovisuaalsetest teostest on oluliselt erinev Eestis Turu-uuringute ASi uuringust nähtuvast statistikast: kuigi Eestis ja Soomes teeb sarnane osakaal inimestest koopiaid audiovisuaalsetest teostest (Eestis 13%, Soomes 16%), siis Eestis teeb sellistest inimestest üksnes 5% rohkem kui 100 koopiat aastas. Soome statistikast aga ilmneb, et iga audiovisuaalseid teoseid vähemalt korra aastas kopeerinud inimene teeb keskmiselt ligi 255 koopiat aastas.

	2018. a				2018. a andmetest lähtuvalt		
	SKP (miljonit EUR)	Keskmine netopalk (EUR)	Rahvastiku- arv (in)	Tühja kasseti tasu kogusumma ¹⁹	Tasu inimese kohta (EUR)	Tasu SKP kohta (protsent) ²⁰	Tasu sissetuleku järgi
Prantsusmaa	2527561,4	2225	66992000	226 132 535 €	3,38	0,0089	0,0126%
Itaalia	1887249	1758	60483973	129 630 285 €	2,14	0,0069	0,0102%
Saksamaa	3637051,6	2409	82790000	100 665 000 €	1,22	0,0028	0,0042%
Hispaania	1299055	1806	47007367	40 428 723 €*	0,86	0,0031	0,0040%
Madalmaad	830711,7	2155	17118084	33 500 000 €*	1,96	0,0040	0,0076%
Belgia	483910,7	1920	11413058	19 093 679 €*	1,67	0,0039	0,0073%
Ungari	141687	635	9778371	26 005 538 €*	2,66	0,0184	0,0349%
Soome	250868,8	2509	5513130	11 000 000 €	2,00	0,0044	0,0066%
Rootsi	501437,3	2735	10120242	10 285 138 €	1,02	0,0021	0,0031%
Austria	414723,4	2324	8822267	10 076 591 €	1,14	0,0024	0,0041%
Tšehhi	222140,1	873	10610055	6 120 000 €*	0,58	0,0028	0,0055%
Taani	319683	3270	5781190	3 825 301 €	0,66	0,0012	0,0017%
Portugal	216561,8	925	10290000	14 500 000 €*	1,41	0,0067	0,0127%
Leedu	48457,5	693	2808901	3 124 440 €	1,11	0,0064	0,0134%
Poola	533059,8	784	37976687	7 000 000 €*	0,18	0,0013	0,0020%
Slovakkia	96887,7	780	5450000	3 370 000 €*	0,62	0,0035	0,0066%
Horvaatia	55337,1	878	4076000	1 012 010 €	0,25	0,0018	0,0024%
Läti	31713,5	738	1934379	329 306 €	0,17	0,0010	0,0019%
Kreeka	198407,3	1955	10740000	102 034 €	0,01	0,0001	0,0000%
Bulgaaria ²¹	59268,3	457	7050034	0 €	0	0	0 %
Sloveenia ²²							
				EL KESKMINE	1,15²³	0,0041	0,0070%

Tabel 2. EL riikides kogutud tühja kasseti tasu

Kogutava hüvitise võimalik kogusumma

¹⁹ Tärniga mittetähistatud summad on võetud WIPO ja Thuiskopje 2017. a-l avaldatud uuringust „International Survey on Private Copying – Law and Practice 2016“, lk 16. Kättesaadav: <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4183>. Värskeimat üle-Euroopalist uuringut tühja kasseti tasuna kogutavate summade kohta seni koostatud ei ole. Tärniga tähistatud summad on vastavate riikide ministeeriumidelt saadud andmed 2018. a kohta.

²⁰ Tühja kasseti tasuna kogutud summa osakaal SKP-st.

²¹ Tühja kasseti tasu kogumise süsteem ei toimi.

²² Uus tasu kogumise süsteem hakkas toimima 2020. a-l, mistõttu adekvaatsed andmed tasu suuruselt puuduvad.

²³ Viidatud tasu on EL keskmine riikide lõikes. EL liikmesriikide mediaankeskmine on 1,06 eurot inimese kohta. Kui jagada kogu EL-s kogutava tasu suurus kogutavate riikide kogurahvastikuarvuga, tuleb EL keskmiseks tasu suuruselt rohkem kui 1,43 eurot – vt Thuiskopje uuringu (allviide 19), lk 26.

Kõnealuse eelnõu tulemusel kogutava hüvitise kogusummast annavad indikatsiooni asjassepuutuvate salvestusseadmete ja -kandjate 2018. a impordimahud (tabel 3), millest on maha arvestatud vastavate seadmete ja andmekandjate ekspordimahud²⁴ (andmed pärinevad Statistikaametilt):

Salvestusseade või -kandja	2018 import-eksport (tk)
Süle- või tahvelarvuti	92817
Lauaarvuti	4057
Nutitefon, MP3/MP4-mängijaga telefon	545299
Salvestusfunktsiooniga digiboks	~100000
Salvestusfunktsiooniga teler	33914
CD-, DVD-, BD-videosalvestusseade	13458
Sisemäluga MP3/MP4-mängija, muu heli- või videomängija	5121
Väline kõvaketas	29880
USB-mälupulk	277228
Mälukaart	21266
Mitteintegreeritud sisemine kõvaketas	125807
Optiline andmekandja – salvestuseta	117984

Tabel 3. Eestisse toodud salvestusseadmete ja -kandjate arv (impordi ja ekspordi vahe) 2018. aastal Statistikaameti andmetel

Eelnõu ettevalmistamise käigus on aga selgunud, et mitmete kaubagruppide puhul on Statistikaameti arvud suuremad tegelikest impordimahtudest. Näiteks viitasid seadmete edasimüüjad Justiitsministeeriumiga peetud konsultatsioonide ajal BRC Market Expertsi tehtud analüüsile, mille kohaselt müüakse Eestis aastas ligikaudu 350 000 nutitelefoni, mis on oluliselt vähem, kui nähtub Statistikaameti andmetest. Vaatamata puudustele Statistikaameti andmetes ei ole Justiitsministeeriumile kättesaadavad paremad andmed salvestusseadmete ja -kandjate tegelike impordimahtude kindlakstegemiseks. Tühja kasseti tasuna kogutava summa tegeliku suuruse hindamise muudavad keeruliseks ka järgmised asjaolud:

- 1) Tühja kasseti tasu ei koguta salvestusseadmetelt ja -kandjatelt, mis on Eestist eksporditud (vt AutÕS § 27 lg 5 p 2). Asjaolu, et eksporditavatelt kaupadelt tasu ei koguta, tähendab praktikas seda, et salvestusseadmete ja/või -kandjate eksportija peab esitama tasu kogujale avalduse importija poolt tasutud tühja kasseti tasu (mis on toote hinna osana eelduslikult kõnealusele eksportijale edasi kantud) tagasimaksmiseks. Seetõttu mõjutab tühja kasseti

²⁴ Tabeli veerg „2018 import-eksport“ lähtub Statistikaametile teatatud seadmete ja andmekandjate impordimahtudest, millest on lahutatud ekspordimahud. Nimelt ei koguta tühja kasseti tasu salvestusseadmetelt ja -kandjatelt, mis on Eestist eksporditud (vt AutÕS § 27 lg 5 p 2).

tasuna kogutava summa suurust see, kui aktiivselt seadmete ja andmekandjate eksportijad tagasinõudeid esitavad. Oluline on täheldada, et tabelis 3 kajastatud Statistikaameti andmete puhul on eksporditud kaubad juba imporditud kaupadest maha arvestatud, mistõttu tegelikult kogutava tühja kasseti tasu kogusumma on kõrgem niivõrd, kui eksporditavatelt seadmetelt ja andmekandjatelt on tühja kasseti tasu makstud, kuid seda summat eksportijate poolt tagasi ei nõuta.

- 2) Toote hinna osana makstud tühja kasseti tasu on õigus tagasi nõuda ka juriidilistel isikutel, kuna neile ei laiene audiovisuaalsete teoste ja teoste helisalvestiste isiklikuks kasutamiseks reprodutseerimise erand, mistõttu ei saa neilt nõuda ka tühja kasseti tasu maksmist (vt AutÕS § 27 lg 5 p 3). Seetõttu mõjutab kogutava summa suurust see, kui aktiivselt juriidilised isikud tagasinõudeid esitavad.
- 3) Kogutava summa tegelik suurus sõltub ka tasu koguja võimekusest tasude sissenõudmisel ning seadmete ja andmekandjate tootjate ja sissevedajate seaduskuulekusest tasu maksmisel.
- 4) Peale Eestisse imporditud seadmete ning andmekandjate tuleks tühja kasseti tasu maksta ka Eestis toodetud kaupadelt, mida tabel 3 arvesse ei võta.

Eeltoodud põhjustel ei ole tühja kasseti tasuna tegelikult kogutava summa suurust võimalik täpselt prognoosida enne, kui uus tasu kogumise süsteem on praktikas rakendunud. Statistikaameti andmetele tuginedes oleks tühja kasseti tasuna kogutava summa suurus Eestisse toodavatelt kaupadelt 1 349 385 eurot aastas. Sellele lisanduvad Eestis toodetud ning müüdüd tooted (eelkõige puudutab see Eestis kokku pandud laua- ja sülearvuteid) ning eksporditud toodetelt kogutud tasu, mida eksportijad ei ole tagasi küsinud.

Asjaolusid kogumis hinnates on aga realistlik, et kogutav summa saab olema ligi 900 000 eurot, mis oleks 0,68 eurot inimese kohta. Võrreldes perioodiga, mil tühja kasseti tasu süsteem Eestis veel tõhusalt toimis, oleks tegemist enam kui kolm korda suurema summaga (enim koguti tühja kasseti tasu aastal 2007, mil kogutud summa oli kokku 283 452 eurot). Samal ajal jääks selline summa alla EL liikmesriikides täna keskmiselt kogutavale tasule ühe inimese kohta ning moodustaks 0,0033% Eesti SKP-st (EL keskmiselt kogutakse tasu, mis vastab 0,0041%-le liikmesriigi SKP-st). Madalam summa võrreldes EL keskmisega on põhjendatud mh seetõttu, et audiovisuaalsetest teostest ning teoste helisalvestistest tehtavate koopiade hulk on voogedastusteenuste üha laiema kasutamise tõttu pidevalt vähenemas, mida paljudes riikides kehtestatud tasu määrad ei kajasta.

2.3.3. Salvestusseadmete ja -kandjate kataloog ning tasu määrad

Asjaolud, millest on salvestusseadmete ja -kandjate loetelu kehtestamisel lähtunud

AutÕS § 27 lg 7¹ p 2 kohaselt (alates 2021. a 1. jaanuarist kehtivas redaktsioonis) peab salvestusseadme või -kandja lisamine loetellu ja sellelt kogutava tasu määr olema proportsionaalne sellega, millises ulatuses tekib õiguste omajatele kahju eelduslikult seetõttu, et vastavat liiki salvestusseadmeid või -kandjaid kasutatakse audiovisuaalsete teoste või teoste helisalvestiste reprodutseerimiseks AutÕS § 26 lg-s 1 sätestatud juhul. Sama sätte p 3 kohaselt on tasu maksimaalne määr 6 eurot, aga mitte rohkem kui 15% salvestusseadme või -kandja keskmisest hulgiühendühinnast.

Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et kui digitaalse kopeerimise seadmed ja andmekandjad on tehtud füüsilistele isikutele kättesaadavaks, piisab ainuüksi nende võimest teoseid reprodutseerida selleks, et põhjendada isiklikuks tarbeks kopeerimise tasu kohaldamist.²⁵ Ühtlasi tuleneb kohtupraktikast, et asjaolu, et salvestusseade või -kandja on mitmfunktsiooniline või et seadme reprodutseerimisfunktsioon on seejuures teisejärguline, ei tähenda, et selliselt seadmelt ei peaks tasu koguma.²⁶ Teisalt, seni kui puudub tarbimisharjumus teatud seadme või andmekandja kasutamiseks audiovisuaalsete teoste ja teoste helisalvestiste reprodutseerimiseks, ei ole õiguste omajatel tekkinud ka märkimisväärset kahju, mistõttu ei ole sellistelt seadmetelt või andmekandjatelt tasu kogumine õigustatud. Ka Euroopa Kohus on selgitanud, et kui ilmneb, et teatava seadme või andmekandja kasutajad teatavat funktsiooni praktikas peaaegu ei kasuta, võib õiguste omajatele tekkivat kahju lugeda minimaalseks, mille tulemusel ei pruugi kõnealuse funktsiooni kättesaadavaks tegemisega hüvitise maksmise kohustust tekkida.²⁷ Samuti on Euroopa Kohus leidnud, et ülekompanseerimine, mis kahjustaks teatud liiki teoste kasutajaid, ei ole kooskõlas nõudega tagada tasakaal õiguste omajate ja kaitstud teoste kasutajate vahel.²⁸ See tähendab, et tasu ei peaks maksma sellist liiki salvestusseadmete ja -kandjate kasutajad, mida praktikas teoste helisalvestiste ega audiovisuaalsete teoste reprodutseerimiseks sisuliselt ei kasuta.

Nimetatud põhimõtetest lähtuvalt on käesoleva eelnõuga salvestusseadmete ja -kandjate kataloogi täiendatud selliste seadmete ja andmekandjatega, mis (i) võimaldavad audiovisuaalsete teoste või teoste helisalvestiste salvestamist või hoiustamist ning (ii) mille kasutamine audiovisuaalsete teoste või teoste helisalvestiste reprodutseerimiseks on piisavalt ulatuslik, et õiguste omajatele tekkinud kahju ei ole üksnes minimaalne.

Tuleb arvestada, et jätkuva digiteerumise ja asjade interneti leviku tingimustes sisaldab järjest suurem hulk eri liiki seadmeid sisemälu ja/või salvestusfunktsiooni, kuid mille puhul ei ole praeguseks kujunenud välja tarbimisharjumust neid kasutada audiovisuaalsete teoste ja teoste helisalvestiste salvestamiseks või muul viisil reprodutseerimiseks ning mis seetõttu ei põhjusta õiguste omajatele märkimisväärset kahju. Seetõttu on määrusest välja jäetud nt kantavad andmekandjad (nutikellad, -prillid, muud sarnased aksessuaarid), mängukonsoolid, salvestusfunktsiooniga köögi- ja targa kodu tehnika (nt targad külmkapid) ning sisemäluga transpordivahendid. Nimetatud seadmete ja andmekandjate kasutamine audiovisuaalsete teoste või teoste helisalvestiste reprodutseerimiseks on niivõrd marginaalne, et ei ole põhjendatud neilt tasu koguda. On aga võimalik, et aja jooksul selline tarbimisharjumus teatud seadmete või andmekandjate puhul siiski tekib, millisel juhul on võimalik määrusega kehtestatud salvestusseadmete ja -kandjate loetelu vastavalt täiendada.

Seadmete ja andmekandjate loetelust, millelt tasu kogutakse, on välja jäetud ka e-lugered, mille kasutusfunktsioon on kitsalt seotud e-raamatute lugemisega, mitte teoste helisalvestiste või audiovisuaalsete teoste tarbimisega.

²⁵ EKo, 21.10.2011, C-467/08 *Padawan SL vs. SGAE*, p 56; EKo, 05.03.2015, C-463/12 *Copydan Båndkopi*, p 25.

²⁶ EKo, 05.03.2015, C-463/12 *Copydan Båndkopi*, p 26.

²⁷ Samas, p-d 28 ja 29.

²⁸ EKo, 12.11.2015, C-572/13 *Hewlett-Packard Belgium*, p-d 85 ja 86. Vt ka EKo, 11.07.2011, C-521/11 *Amazon.com International Sales jt*, p-d 30 ja 31.

Tasu ei koguta ka videokaameratelt, veebikaameratelt, salvestavatelt droonidelt, diktofonidelt ja analoogsetelt video- ja helisalvestusseadmetelt, mis on spetsiifiliselt suunatud uute salvestiste loomisele ja mille puhul puudub märkimisväärne tarbimisharjumus kasutada selliseid seadmeid olemasolevate audiovisuaalsete teoste ja teoste helisalvestiste reprodutseerimiseks.

Võrreldes VV määruses nr 14 varem sätestatud salvestusseadmete ja -kandjate loeteluga ei koguta tasu minidiskidelt, videokassettidelt ning helikassettidelt, kuna selliseid andmekandjaid salvestuste tegemiseks sisuliselt enam ei kasutata.

Nutitelefonid ning süle-, laua- ja tahvelarvutid

Tühja kasseti tasu summas 1,3 eurot kogutakse nutitelefonidelt ja MP3/MP4-mängijaga telefonidelt ning süle-, laua- ja tahvelarvutitelt.

Nimetatud seadmed võimaldavad reprodutseerida audiovisuaalseid teoseid ja teoste helisalvestisi – seejuures võimaldavad nutitelefonid ning arvutid (i) audiovisuaalseid teoseid ja helisalvestisi hoiustada, (ii) kopeerida teoseid ühelt andmekandjalt teisele ning (iii) laadida teoseid alla (nt kasutajale kuuluvast pilveserverist). Tasu kogumist sellistelt seadmetelt põhjendab ka asjaolu, et kui helisalvestiste ning audiovisuaalsete teoste reproduktsioone tehakse, kasutatakse selleks eelkõige just nutiseadmeid ja arvuteid.²⁹ Turu-uuringute ASi küsitluses osalenud inimestest, kes tegid viimase aasta jooksul muusikast koopiaid, 49% salvestasid muusikat nutitelefoni ning 57% salvestasid muusikat süle- või lauaarvuti sisemisele kõvakettale. Tahvelarvutisse laadis muusikat 10% inimestest. Inimestest, kes tegid viimase aasta jooksul koopiaid audiovisuaalsetest teostest, salvestas 21% neid teoseid nutitelefoni, 59% laua- või sülearvutisse ning 9% tahvelarvutisse.³⁰ Soomes tehtud uuringust nähtuvalt salvestab muusikat nii nutitelefoni kui ka arvutisse ligi 57% nendest inimestest, kes muusikat on viimase aasta jooksul andmekandjale salvestanud.³¹ Videoid salvestab Soome uuringu kohaselt nutitelefoni ning arvutisse vastavalt 20,7% ning 24% sellistest inimestest, kes audiovisuaalseid teoseid on kopeerinud.³²

Ka EL-s tervikuna nähtub selge trend koguda tasu nutitelefonide ning süle-, laua- ja tahvelarvutite impordilt. Kokku 21-st riigist, mis on praeguseks kehtestanud süsteemi audiovisuaalsete teoste ja teoste helisalvestiste isiklikuks kasutamiseks reprodutseerimise hüvitamiseks, vähemalt 14 koguvad tasu nutitelefonidelt ning 13 süle- ja lauaarvutitelt.³³

Tasu suuruse kehtestamisel nutitelefonidele ning süle-, laua- ja tahvelarvutitele on arvestatud asjaoluga, et sellised nutiseadmed on väga paljude funktsioonidega, sh võrreldes teiste salvestusseadmete ning -kandjatega. See toob kaasa olukorra, kus nutiseadmed on olemas

²⁹ Elanike käitumine audio- ning videosalvestiste kopeerimisel (allviide 4), küsimus 6.

³⁰ Samas, küsimus 10.

³¹ Tutkimusraportti Yksityinen kopiointi 2018 (allviide 19), lk 17. Kokku salvestab muusikat digitaalsele andmekandjale aastas ligi 21% Soome inimestest – vt uuringu lk 15.

³² Samas, lk 18.

³³ Vt selle kohta Thuiskopje uuringu (allviide 21), lk 10 ja 11. Kättesaadav: <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4183>. Tuleb aga arvestada, et loetelu ei ole täielik ega sisalda uusimaid andmeid. Justiitsministeeriumi andmetel kogutakse lisaks seal nimetatud riikidele nutitelefonidelt ja/või arvutitelt tühja kasseti tasu ka nt Hispaanias, Portugalis, Tšehhis (tasu ei koguta nutitelefonidelt), Leedus, Slovakkias ning Sloveenias.

valdaval osal Eesti tarbijaskonnast, kuid audiovisuaalsete teoste või teoste helisalvestiste kopeerimiseks tühja kasseti tasu süsteemiga hõlmatud viisil kasutab neid üksnes väike hulk inimesi. Seetõttu võtab neile seadmetele kehtestatud tasu suurus ühelt poolt arvesse seda, et enamik seadme soetanud inimesi ei kasuta seda teoste helisalvestiste ja audiovisuaalsete teoste reprodutseerimiseks. Samal ajal, arvestades nutiseadmete äärmiselt laia levikut, moodustab nutitelefonidelt ning süle-, laua- ja tahvelarvutitelt kogutav kogutasu siiski keskse osa tühja kasseti tasuna kogutavast kogusummast, mis on vastavuses asjaoluga, et kui helisalvestiste ja audiovisuaalsete teoste koopiaid tehakse, kasutatakse selleks enim just nutiseadmeid.

Enamiku nutitelefonide hind jääb üldjuhul vahemikku 150–700 eurot, sülearvutite hind vahemikku 400–900 eurot, tahvelarvutite hind vahemikku 150–600 eurot ning lauaarvutite hind vahemikku 250–3000 eurot.³⁴ Seega moodustab tühja kasseti tasu nutitelefonide hinnast üldjuhul 0,14–0,67%, sülearvutite hinnast 0,11–0,25%, tahvelarvutite hinnast 0,16–0,67% ning lauaarvutite hinnast 0,03–0,4%.

Tasu ei koguta nuputelefonidelt, kuivõrd selliste telefonide kasutusala piirdub üldjuhul helistamisfunktsiooniga, mistõttu ei ole põhjendatud selliste telefonide pealt koguda tasu teoste helisalvestiste ja audiovisuaalsete teoste reprodutseerimise hüvitamiseks.

Tasu ei koguta ka serverarvutite pealt, kuna selliseid arvuteid kasutatakse eelkõige juriidiliste isikute poolt ja/või ärilisel eesmärgil. AutÕS § 26 lg-s 1 sätestatud erand kohaldub aga üksnes füüsilistele isikutele, kes reprodutseerivad audiovisuaalseid teoseid ning teoste helisalvestisi isiklikeks vajadusteks. Seetõttu ei ole õigustatud tasu võtmine seadmetelt, mida ei kasuta füüsilised isikud isiklikul otstarbel. Tasu ei koguta ka arvutikomponentidelt ning osaliselt kokkupandud arvutitelt (nt nn *barebone*-tüüpi arvutid), millel tarbijale müümise hetkel puudub integreeritud massmäluseade (kõvaketas või pooljuhtketas).

Välised kõvakettad, USB-mälupulgad, mälukaardid ja optilised andmekandjad

Välisele kõvaketastele, USB-mälupulkadele, mälukaartidele ning optilistele andmekandjatele kehtestatav tasu on järgmine:

- väline kõvaketas – 3 eurot
- mälukaart – 0,5 eurot
- USB-mälupulk – 0,5 eurot
- optiline andmekandja – 0,03 eurot

CD-de, DVD-de ning VHS- ja helikassettide kasutamine teoste helisalvestiste ja audiovisuaalsete teoste salvestamiseks on praeguseks valdavalt asendunud uute andmekandjatega, milleks on eelkõige välised kõvakettad, USB-mälupulgad ning mälukaardid.

Turu-uuringute ASi küsitlusest nähtuvalt salvestab:

- välisele kõvaketale muusikateoseid 10% ning audiovisuaalseid teoseid 22% inimestest, kes selliseid teoseid on aasta jooksul kopeerinud;
- USB-mälupulgale muusikateoseid 37% ning audiovisuaalseid teoseid 33% inimestest, kes selliseid teoseid on aasta jooksul kopeerinud;

³⁴ Aluseks on suuremate Eesti edasimüüjate veebipoodides kättesaadavad andmed.

- DVD-le või Blu-ray-kettale muusikateoseid 6% ning audiovisuaalseid teoseid 9% inimestest, kes selliseid teoseid on aasta jooksul kopeerinud.

Mälukaartide kohta puuduvad andmed nende kasutamise kohta audiovisuaalsete teoste ja teoste helisalvestiste hoiustamiseks. Tegemist on aga andmekandjatega, mida kasutatakse mh MP3/MP4-mängijates ning nutitelefonides täiendava salvestusmahu saamiseks, mistõttu on ilmne, et ka mälukaarte kasutatakse nii teoste helisalvestiste kui ka audiovisuaalsete teoste salvestamiseks. Tasu kogutakse kõikidelt mälukaarditüüpidelt (sh SD-, MicroSD-, CF-, MS-, XD-, XQD-, SM-, MMC-tüüpi mälukaardid ning nende kaartide edasiarendused).

Optilised andmekandjad, millelt tasu kogutakse, on CD-R, CD-RW, DVD-R, DVD-RW, BD-R, BD-RE, BD-R. Võrreldes määruse varasema redaktsiooniga on lisandunud Blu-ray-toorikud, mille kasutusotstarve on oluliselt seotud just audiovisuaalsete teoste salvestamisega.

Välistest kõvaketastest on tasuga hõlmatud nii HDD kõvakettad kui ka SSD-pooljuhtkettad. Välistest kõvakettad on teiste andmekandjatega võrreldes kõige suurema mälumahuga, kõige kallimad ning hea vastupidavusega, mistõttu need sobivad eriti hästi nt halvema kestvusega andmekandjatel (originaal-CD-del ning -DVD-del) ning arvuti sisemisel kõvakettal oleva muusikakollektsiooni, filmide ja telesaadete ümbersalvestamiseks ning hoiustamiseks. Sel põhjusel kogutakse välistelt kõvaketastelt ka suurem tasu võrreldes nt nutiseadmetega.

Kuivõrd väliste kõvaketaste hind on üldjuhul vahemikus 60–100 eurot, mälukaartidel 5–30 eurot, USB-mälupulkadel 5–20 eurot ning optilistel andmekandjatel 0,2–0,6 eurot, moodustavad nimetatud andmekandjate suhtes kehtestatavad tühja kasseti tasu määrad enam-vähem ühesarnase osa nende hinnast. Välistelt kõvaketastelt kogutav tühja kasseti tasu moodustab nimetatud keskmisest hinnast 3–5%, USB mälupulkade puhul 2,5–10%, mälukaartide puhul 1,67–10% ning optiliste andmekandjate puhul 5–15%.

Optilisele andmekandjale salvestav heli- või videosalvestusseade

Tühja kasseti tasu summas 1 eurot seadme pealt kogutakse optilisele andmekandjale (CD-le, DVD-le ja BD-le) salvestavatelt heli- või videosalvestusseadmetelt. Erinevalt määruse varasemast redaktsioonist ei koguta enam tasu videokassetidele ning helikassetidele salvestavatelt seadmetelt, kuna selliseid andmekandjaid salvestuste tegemiseks sisuliselt enam ei kasutata. Tasu hakatakse aga koguma Blu-Ray tooriketele salvestavatelt seadmetelt.

Tasu ei koguta optilistele andmekandjatele salvestavatelt salvestusseadmetelt, mis on integreeritud arvutiga.

Arvutiga mitteintegreeritud sisemine kõvaketas

Tühja kasseti tasu summas 0,6 eurot seadme pealt kogutakse ka arvutist eraldi müüdavatelt (st arvutiga mitteintegreeritud) sisemistelt kõvaketastelt. Tasuga on hõlmatud nii arvutiga mitteintegreeritud HDD-kõvakettad kui ka SSD-pooljuhtkettad.

Võrreldes arvutite ning väliste kõvaketastega on arvutiga mitteintegreeritud sisemistelt kõvaketastelt väiksema tasu küsimine põhjendatud järgmiste asjaoludega:

- 1) Kuigi funktsioonide poolest on arvutiga mitteintegreeritud sisemine kõvaketas võrreldav nt välise kõvakettaga, võimaldades salvestada suures mahus audiovisuaalseid teoseid ning helisalvestisi, on selliste andmekandjate tegelik kasutusala paljudel juhtudel seotud professionaalse või ärilise tegevusega (nt kasutamine serverarvutites).
- 2) Tuleb arvestada, et personaalarvutis kasutamiseks ei soetata mitteintegreeritud sisemisi kõvakettaid üldjuhul täiendavaks andmekandjaks, vaid eesmärgiga asendada arvuti olemasolev kõvaketas. See tähendab, et selliseid andmekandjaid ei kasutata paljudel juhtudel uute koopiade tegemiseks, vaid selleks, et asendada vanal kõvaketral asunud koopia, ning koopia asendamisega kaasnev majanduslik kahju on õiguste omajate jaoks väiksem võrreldes uue koopia tegemisega.

Arvestades, et sisemiste kõvaketaste hind jääb üldjuhul vahemikku 50–200 eurot, moodustab tühja kasseti tasu hinnanguliselt 0,3–1,2% nende andmekandjate hinnast.

Sisemäluga MP3/MP4-mängijad, muud sisemäluga heli- või videomängijad

Sisemäluga MP3/MP4-mängijatelt ning muudelt sisemäluga heli- või videomängijatelt kogutakse tühja kasseti tasu 3 eurot. Erinevalt teistest andmekandjatest ongi sellised heli- ja videomängijad spetsiaalse funktsiooniga, milleks on võimaldada helisalvestiste või audiovisuaalsete teoste taasesitamist, mistõttu kasutatakse selliste andmekandjate sisemälu helisalvestiste ja audiovisuaalsete teoste hoiustamiseks. Seetõttu on põhjendatud, et nendelt seadmetelt kogutava tasu suurus on proportsionaalselt suurem võrreldes multifunktsionaalsete seadmete ja andmekandjatega.

Arvestades, et heli- ja videomängijate (sh MP3/MP4-mängijate) hind jääb üldjuhul vahemikku 25–80 eurot, moodustab tühja kasseti tasu nende hinnast hinnanguliselt 3,75–12%.

Tasu ei koguta MP3/MP4-mängijatelt ning muudelt heli- või videomängijatelt, millel puudub sisemälu, kuna need pole käsitatavad andmekandjana.

Salvestusfunktsiooniga telerid ja digiboksid

Tühja kasseti tasu kogutakse sellistelt teleritelt ja digiboksidelt, mis võimaldavad TV-programmis näidatavaid saateid salvestada kas teleri või digiboksi enda sisemällu või teleri või digiboksiga ühendatavale andmekandjale (nt USB-mälupulk). Sellistelt teleritelt kogutav tühja kasseti tasu on 2 eurot ning digiboksidelt 1 euro.

Salvestusfunktsiooniga telerid ning digiboksid võimaldavad salvestada TV-programmis näidatavaid saateid ja filme terves mahus ning tarbida salvestatud sisu vabalt valitud ajal, mistõttu on tegemist audiovisuaalsetest teostest isiklikuks kasutamiseks koopiade tegemiseks eriti hästi sobivate seadmetega. Seejuures on oluline arvestada, et TV-programmi saadete ja filmide kasutamise eest makstav litsentsitasu on keskel läbi oluliselt suurem nt muusikateoste keskmisest litsentsitasust. Seetõttu jääb õiguste omajatel selle eest saamata võrdlemisi suur litsentsitulu.

Turu-uuringute ASi küsitluse kohaselt vaatab audiovisuaalset sisu digiboksi salvestatud failidelt 9% inimestest ning audiovisuaalsest sisust on teinud salvestava digiboksiga koopiaid

5% inimestest. Soomes 2019. a-l läbi viidud uuringust ilmnes, et Soomes tehakse teleritega massiliselt koopiaid audiovisuaalsetest teostest. Sellele tuginedes on eluliselt usutav, et ka Eestis võib selliste koopiate tegemine olla kasvanud võrreldes 2017. a uuringuga, eriti arvestades seda, et salvestusfunktsioon on eelkõige just uuematel teleritel.

Võttes arvesse, et salvestavate teleritega tehakse koopiaid just TV-programmis näidatavatest audiovisuaalsetest teostest, millel on kõrge väärtus, ning asjaolu, et telerite kasutamisega on kõrgem kui telefonidel ning arvutitel, on põhjendatud koguda salvestavatel teleritel ka mõnevõrra suuremat tasu võrreldes nutiseadmetega.

Arvestades, et salvestavate telerite hind jääb üldjuhul vahemikku 400–1200 eurot, moodustab tühja kasseti tasu hinnanguliselt 0,16–0,5% selliste seadmete hinnast. Salvestavate digibokside hind jääb tavaliselt vahemikku 40–200 eurot, millest tühja kasseti tasu moodustab 0,5–2,5%.

Tühja kasseti tasu ei koguta sellistelt teleritelt ja digiboksidelt, mis võimaldavad üksnes taasesitada andmekandjale salvestatud heli- ja audiovisuaalfaile, kuid millel endal puudub salvestusfunktsioon. See tähendab, et tasu ei koguta ka teleritelt, millel on küll teatud mahus sisemälu, kuid millel puudub salvestusfunktsioon, kuivõrd eelduslikult ei ole sellisel juhul sisemälu mõeldud suuremahuliste audiovisuaalfailide hoiustamiseks.

2.4. Muud muudatused

Punktiga 4 täpsustatakse § 4 pealkirja. Tegemist on tehnilise täpsustusega.

Eelnõu § 2 sisaldab jõustumisnormi, mille kohaselt eelnõu §-s 1 sätestatud muudatused jõustuvad 2021. aasta 1. jaanuaril, tulenevalt autoriõiguse seaduse muutmise seaduse jõustumisest.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas EL õigusega. Eelnõuga tagatakse Eesti õiguse vastavus infoühiskonna direktiivi art 5 lg 2 p-le b ning seda sisustavale Euroopa Kohtu praktikale.

4. Määruse mõjud

Muudatus I: salvestusseadmetelt ja -kandjatelt kogutava tasu määrad sätestatakse VV määrusega.

Kaasnev mõju Ia: mõju riigiasutuste korraldusele

Sihtrühm	Mõju
Riigikogu ja Vabariigi Valitsus	Tühja kasseti tasu määrade uuendamiseks ei ole edaspidi vaja iga kord seadust muuta, vaid muudatused saab teha VV määrusega, mis vähendab seadusandja seadusandlikku koormust. Vabariigi Valitsus peab kehtestama õiglase hüvitise määra, millega kaasneb vajadus viia teatud aja tagant läbi

	tarbijauuringuid, hindamaks, kas ning millises ulatuses tehakse audiovisuaalsetest teostest ning teoste helisalvestistest reproduktioone AutÕS § 26 lg-s 1 sätestatud erandi alusel.
--	--

Kaasnev mõju Ib: majanduslik mõju

Sihtrühm	Mõju
Autorid, teoste esitajad, fonogrammi-tootjad ning filmi esmasalvestuse tootjad	Muudatus aitab tagada, et tarbimisharjumuste muutumise tulemusel või uute seadmete või andmekandjate turule tulekul, mida teoste reprodutseerimiseks kasutatakse, on võimalik tühja kasseti tasu süsteemi senisest kiiremini ja paindlikumalt uuendada. Muudatus aitab seeläbi tagada õiguste omajatele kohase kompensatsiooni ka pikas perspektiivis, vähendades riski, et tulevikus kordub a-tel 2006–2020 esinenud olukord, kus süsteem püsis muutumatuna vaatamata olulistele muutustele inimeste tarbimisharjumustes seoses salvestusseadmete ja -kandjate kasutamisega.
Tarbijad	Tarbijate perspektiivist tagab tühja kasseti tasu määrade kehtestamine VV määrusega õiglasema süsteemi, kuna võimaldab kogutava tasu määra eristada salvestusseadmete ja -kandjate kaupa lähtuvalt sellest, kui palju konkreetset liiki seadmeid ja andmekandjaid teoste helisalvestiste ja audiovisuaalsete teoste isiklikuks kasutamiseks reprodutseerimiseks kasutatakse. Seeläbi maksavad tarbijad, kes soetavad seadmeid, mida teoste kopeerimiseks kõige rohkem kasutatakse, ka proportsionaalselt suuremat tasu.

Muudatus nr 2: toodetud või Eestisse toodud salvestusseadmete ja -kandjate kohta aruannete esitamise kohustuse kehtestamine sagedusega kaks korda aastas.

Kaasnev mõju: mõju salvestusseadmete ja -kandjate tootjate ja sissevedajate halduskoormusele

Sihtrühm	Mõju
Salvestusseadmete ja -kandjate tootja, importija või neid EL tolliterritooriumilt Eestisse toov isik	Muudatuse tulemusel väheneb salvestusseadmete ja -kandjate tootjate, importijate ja neid EL tolliterritooriumilt Eestisse toovate isikute halduskoormus, kuna Eestisse toodud või siin toodetud seadmete ja andmekandjate koguste kohta aruannete esitamine tasu kogujaks määratud isikule väheneb seniselt ühelt korralt kuus või kvartalis kahe korrani aastas.
Autorid, esitajad, fonogrammi-tootjad ning filmi esmasalvestuse tootjad	Kuna ka varem on tühja kasseti tasu arvel makstav õiglase hüvitis makstud õiguste omajatele välja kord aastas, siis autorite, esitajate, fonogrammitootjate ning filmi esmasalvestuse tootjate jaoks mõju puudub.

Muudatus nr 3: selliste salvestusseadmete ja -kandjate kataloogi täiendamine, millelt tühja kasseti tasu kogutakse, ning salvestusseadmetelt ja -kandjatelt kogutava tasu määrade muutmine.

Kaasnev mõju 3a: majanduslik mõju

Sihtrühm	Mõju
Autorid, esitajad, fonogrammi-tootjad ning filmi esmasalvestuse tootjad	Muudatuste tulemusel suureneb audiovisuaalsete teoste ja teoste helisalvestiste õiguste omajate tulubaas, kuivõrd VV määrusega sätestatud loetellu lisatakse kõik olulisemad salvestusseadmed ja -kandjad, millega teoste helisalvestisi ning audiovisuaalseid teoseid salvestatakse ja muul viisil reprodutseeritakse.
Organisatsioonid, mis tegelevad muusika- ja filmikultuuri arendamise ning koolitus- ja teadusprogrammidega	AutÕS § 27 lg 10 kohaselt jaotatakse kuni 10% tühja kasseti tasuna kogutavast summast organisatsioonidele muusika- ja filmikultuuri arendamiseks ning koolitus- ja teadusprogrammide finantseerimiseks või kasutamiseks muudel analoogsetel eesmärkidel. Tühja kasseti tasuna kogutava summa suurenemine annab täiendavaid rahalisi vahendeid sellise tegevuse toetamiseks. Seeläbi on muudatusel positiivne mõju loomesektori valdkonnale tervikuna, võimaldades rahastada sektori arendamiseks olulisi projekte ning stimuleerides loometegevust.
Tarbijad	Enamik Eestis elavaid inimesi kasutab salvestusseadmeid ja -kandjaid, millelt pärast käesoleva eelnõu määrusena jõustumist kogutakse tühja kasseti tasu. Kuivõrd muudatuse tulemusel eelduslikult suureneb salvestusseadmete ja -kandjate hind tühja kasseti tasu võrra, on muudatusest mõjutatud kõik selliseid seadmeid ja andmekandjaid soetavad isikud. Arvestades salvestusseadmetelt ja -kandjatelt kogutava tasu võrdlemisi madalat määra, ei mõjuta võimalik seadmete ja andmekandjate hinnatõus leibkonna toimetulekut. Näiteks nutitelefoni keskmine hind 2019. a-1 oli 425 eurot, millest 1,3-eurone tühja kasseti tasu mõjutaks hinda vähem kui 0,31%. Tühja kasseti tasu vähest mõju tarbijatele illustreerib ka asjaolu, et kui tühja kasseti tasuna kogutaks umbes 900 000 eurot a-s, oleks tasu suurus ühe inimese kohta keskmiselt ligi 0,68 euro.
Salvestusseadmete ja -kandjate tootja, importija või neid EL tolliterritooriumilt Eestisse toov isik	Sarnane tühja kasseti tasu kogumise süsteem on sisse seatud enamikus EL liikmesriikides ning ka mitmes kolmandas riigis (sh Venemaal). Seejuures on paljudes sellistes riikides andmekandjatelt ja seadmetelt kogutava tasu määr kõrgem kui Eestis. Seega ei pane eelnõuga kehtestatav lahendus Eesti ettevõtjaid ebasoodsasse konkurentsiolukorda võrreldes enamiku välismaiste konkurentidega. Praktikas võib esineda probleeme tasu kogumisega kolmandatest riikidest pärit veebipoodidest, millel puudub Eestis tegevuskoht, kuid mis võimaldavad Eesti

	<p>elanikel tellida otse selliselt teenusepakkujalt salvestusseadmeid ja -kandjaid. Kuigi ka sellised veebipoed on kohustatud maksma Eestisse imporditud salvestusseadmetelt ja -kandjatelt tühja kasseti tasu, siis kui seda ei tehta, võimaldab see pakkuda seadmeid ja andmekandjaid selle võrra soodsamalt. Seejuures võib tasu kogujaks määratud isikul olla keeruline sellistelt kolmandatest riikidest pärit veebipoodidelt ka maksmata tasu sisse nõuda.</p> <p>Kirjeldatud negatiivset mõju aitab maandada asjaolu, et tühja kasseti tasu määr on piisavalt madal, et see ei mõjuta oluliselt seadmete ja andmekandjate hinda. Seetõttu ei aseta see seadusekuulekalt käituvaid ettevõtjaid ebasoodsasse konkurentsiolukorda.</p> <p>Arvestades tühja kasseti tasu madalaid määrasid, ei ole põhjust arvata, et väheneb selliste seadmete ja andmekandjate tarbimine. Seega ei mõjuta eelnõu kahjulikult infotehnoloogia sektorit ega kõnealuste seadmete ja andmekandjate sissevedajaid ja müüjaid.</p>
--	---

Kaasnev mõju 3b: Mõju salvestusseadmete ja -kandjate tootjate, sissevedajate ning juriidilisest isikust ostjate halduskoormusele

Sihtrühm	Mõju
Salvestusseadmete ja -kandjate tootja, importija või neid EL tolliterritooriumilt Eestisse toov isik	Muudatusega kaasneb nimetatud isikute jaoks täiendav halduskoormus, kuna neil tekib kohustus: (i) pidada määruuses sätestatud salvestusseadmetelt ja -kandjatelt kinni tühja kasseti tasu ning edastada see tasu kogujale ning (ii) pidada Eestisse toodud, siin toodetud või müüdüd salvestusseadmete ja -kandjate kohta arvet ning edastada sellekohane teave kaks korda aastas tasu kogujale.
Salvestusseadmeid ja -kandjaid ostvad juriidilised isikud ning eksportijad	Tasutud tühja kasseti tasu on õigus nõuda tagasi juriidilistel isikutel ning salvestusseadmete ja -kandjate eksportijatel (vt AutÕS § 27 lg 5 p-d 2 ja 3). Tasu tagasisaamiseks tuleb nimetatud isikutel esitada tasu kogujale kirjalik taotlus vastavalt AutÕS § 27 lg-le 6. Kuna eelnõuga täiendatakse senist salvestusseadmete ja -kandjate loetelu, mõjutab kõnealune regulatsioon edaspidi suuremat hulka ettevõtjaid.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei eelda riigilt erilisi tegevusi. Samuti ei kaasne määrusega riigi jaoks otseseid materiaalseid kulusid ega tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2021. a 1. jaanuaril. Samal ajal jõustuvad tühja kasseti tasu puudutavad muudatused AutÕS-s. Pikem jõustumisaeg tagab, et salvestusseadmete ja -kandjate tootjatel ja sissevedajatel on piisav ajavaru, et teha vajalikud ettevalmistused salvestusseadmetelt ja -kandjatelt tasu kogumise ja teavitamisega seotud protsesside juurutamiseks.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu Kultuuriministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ja Rahandusministeeriumile.

Eelnõu esitatakse arvamuse avaldamiseks Patendiametile, Riigikohtule, Õiguskantsleri Kantsleile, Eesti Advokatuurile, Eesti Advokatuuri intellektuaalse omandi ja IT-õiguse komisjonile, Eesti Juristide Liidule, Eesti Kaubandus-Tööstuskojale, Patendivolinike Kojale, Eesti Autorite Ühingule, mittetulundusühingule Eesti Esitajate Liit, Eesti Näitlejate Liidule, Eesti Fonogrammitootjate Ühingule, mittetulundusühingule Eesti Audiovisuaalautorite Liit, Eesti Heliloojate Liidule, Eesti Kirjanike Liidule, Eesti Lavastajate Liidule, Eesti Lavastuskunstnike Liidule, Eesti Interpreetide Liidule, Eesti Filmitööstuse Klastrile, Eesti Ajakirjanike Liidule, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioonile, Teenusmajanduse Kojale, Tallinna Ringkonnakohtule, Harju Maakohtule, Tartu Ülikooli õigusteaduskonnale, Tallinna Tehnikaülikooli õiguse instituudile, Tallinna Ülikooli ühiskonnateaduste instituudile, Rahvusraamatukogule, Rahvusarhiivile, BSA-le (The Software Alliance), Eesti Autoriõiguste Kaitse Organisatsioonile, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidule, Eesti Rahvusringhäälingule, MTÜ-le Eesti Kultuuri Koda ning sihtasutusele Eesti Filmi Instituut.